מדינת ישראל
משרד ההסברה והתפוצות
לשכת מנכ"ל

יום שני 09 נובמבר 2009

לכבוד:
ורד פוטל אנקרי,
מרכזת ועדת מרכזים יועצים
משרד רה"מ

הנדון: בקשה לספק יחיד בפרויקט "תושבים מסבירים לעולם"

ישראל הינה מדינה "מעניינת" מבחינה חדשותית, על כן, כל העת מוצבים בה כ-800 עיתונאים זרים קבועים המייצגים אמצעי תקשורת בינלאומיים, אליהם מצטרפים באלפי עיתונאים, אשר באים לסקר נקודתית אירועים מיוחדים, ובמיוחד אירועים בעלי תוכן ביטחוני.
באירועים ביטחוניים ואירועי חירום בעורף, הדוברות הרשמית המקומית עסוקה בהעברת מסרים לאוכלוסייה המקומית ואין לה זמן להתפנות לראיונות ולמציאת פיתרונות לתקשורת הזרה, מה גם לעיתים, הדובר המקומי כלל איננו מדבר בשפה זרה.

1. **פרויקט "תושבים מסבירים לעולם"** – הינו פרויקט שיכין וירכז תושבים דוברי שפות זרות לעבוד מול התקשורת הבינלאומית, במצבי חירום, ביטחון ובאירועים מיוחדים, וישמש כלי עזר לדוברי הרשויות ולממשלת ישראל במאמצי ההסברה.

2. על מנת להשביח יכולות תקשורתיות של תושבים ולהגביר את האפקטיביות של הופעתם אל מול התקשורת הזרה, יש לתת להם כלים בסיסים, הדרכה ואימון, **באמצעות סדנת הכנה להתמודדות עם תקשורת בינלאומית.**

3. הפרויקט יערך במימון משרד ההסברה, תוך שיתוף פעולה עם רח"ל רשות חירום לאומית והרשויות המקומיות.

4. הפרויקט יערך בשלב ראשון כפיילוט ב-10 רשויות, לאחר מכן, יורחב לרשויות נוספות בהתאם להחלטת השר.

לאחר בדיקה מקיפה שערכתי נמצא כי ישנן מספר אנשים, חברות וגופים שמתעסקים בהדרכה להופעה בתקשורת. יחד עם זאת, קשה, עד לא ניתן למצוא, חברות, המסוגלות להעניק שירותים, הדרכות וסדנאות לשיפור יכולות ההסברה **ברמה בינלאומית, למעט חברת "הד-ליין מדיה".**
מדובר בחברה בעלת ניסיון בינלאומי מוכח, המעבירה סדנאות לשיפור מיומנויות לתקשורת הגנתית הסברתית, שהעמידה ומעמידה שירותים ייחודיים אילו למשרד החוץ, לצה"ל וגם לאו"ם.
כמו כן, חברה זו הינה בעלת יכולת לנהל גם 3 סדנאות במקביל, להעמיד ציוד ומספר אנשי צוות, שכל אחד מהם מומחה ברמה בינלאומית, בכל כיתת לימוד.

תקופת ההתקשרות הינה שנה עם אופציה להארכה.
תקנה תקציבית לביצוע 04.02.77.60
היקף הכספי של ההתקשרות הינו: 300,000 ₪ בתוספת מע"מ לשנה.
מספר ספק - 882 892 557
מצ"ב הסבר על הפרויקט והצעה של החברה.

בברכה,
ענת וינשטיין ברקוביץ
מ"מ דובר משרד ההסברה והתפוצות

קפלן 3, הקריה, ירושלים 91919
טל: 02-6587120 פקס: 02-6587125

מדינת ישראל
משרד ההסברה והתפוצות
לשכת מנכ"ל

"תושבים מסבירים לעולם" - תושבים אל מול התקשורת הזרה בעת חירום

כללי:

ישראל הינה מדינה "מעניינת" מבחינה חדשותית, על כן, כל העת מוצבים בה כ-800 עיתונאים זרים קבועים המייצגים אמצעי תקשורת בינלאומיים, אליהם מצטרפים באלפי עיתונאים, אשר באים לסקר אירועים מיוחדים, ובמיוחד אירועים בעלי תוכן ביטחוני

עיתונאי זר בדרכו לאירוע, עוצר בשתי "תחנות" הראשונה לע"מ על מנת להצטייד בתעודת עיתונאי והתחנה השניה מלון "אמריקן קולוני". בתחנה הראשונה הוא פוגש נציגים ישראליים רשמיים של ישראל, אשר מוסרים לו מידע והתחנה השניה עיתונאים זרים אחרים ובעיקר נציגים של הרשות הפלסטינאית המסייעים לו "לתפור" כתבה מעניינת.

כתב זר שעושה כתבה בעזה או בראמאלה, לרוב לא מגיע לשם מבלי שהביקור לו יתואם מראש, הוא זקוק למתווכים, שיעזרו לו להתנהל במקום, על כן, במעבר יפגוש אותו נציג מקומי עם רכב, יוצמד לו נהג ומתורגמן אשר יכיאו אותו למקומות הנכונים, יפגישו אותו עם האנשים הנכונים, שיגידו את הדברים הנכונים.

לעומת זאת, בהיותה של ישראל מדינה דמוקרטית, השומרת על חופש הביטוי וחופש העיתונות, עיתונאי זר, כשהוא מסתובב ברחבי ישראל, הוא חופשי לעשות זאת לבדו. הוא יכול לדבר עם מי שהוא רוצה, להגיע לאן שהוא רוצה ואין כל ביקורת של גורמי הרשות הישראלית על התוכן שהוא מייצר.

לצערנו, ה"סיוע" שניתן ע"י הפלסטינאים איננו נתפס כ"תפירת" כתבות, בעוד ש"סיוע" ישראלי, סביר להניח, שייתפס ע"י העיתונות הזרה כהתערבות ממשלתית. על כן, מדינת ישראל, שלא כמו הרשות הפלסטינאית, איננה "מסייעת" בלוזי ותיווך לעיתונאי הזר.

אולם, העיתונאי הזר, בעיקר זה המגיע לסקר אירועים ביטחוניים ואירועי חירום, זקוק לסיוע מתווך. הוא ישמח לו **אדם מקומי** ילווה אותו, הוא ישמח לו מישהו יתרגם לו או יתראיין למצלמה בשפה שהוא מכיר וייתן לו "**סיפורים אישיים**", כמו כן, בד"כ באירועי חירום, הדוברות הרשמית המקומית עסוקה בהעברת מסרים לאוכלוסייה המקומית ואין לה זמן להתפנות לראיונות ולמציאת פיתרונות לתקשורת הזרה, מה גם לעיתים, הדובר המקומי כלל איננו מדבר בשפה זרה.

בעיקרון, כל תושב במדינת ישראל הינו מרואיין פוטנציאלי לתקשורת הישראלית בעברית, וכל תושב רביעי הינו מרואיין פוטנציאלי לתקשורת הרוסית, אבל כאשר כתב שוודי מסתובב בישראל מספר המרואיינים הפוטנציאליים היכולים לדבר איתו בשוודית מצטמצם. הצורך רב בעיקר כשהחומר מצולם או מוקלט - דהיינו טלוויזיה, וידאו ורדיו.

פרויקט "תושבים מסבירים לעולם" – ירכז ויכין תושבים דוברי שפות להתמודדות אל מול התקשורת הבינלאומית. הפרויקט יערך במימון משרד ההסברה, בשיתוף פעולה עם רח"ל רשות חירום לאומית והרשויות המקומיות.

הפרויקט יערך בשלב ראשון כפיילוט ב-10 רשויות, לאחר מכן, יורחב לרשויות נוספות בהתאם להחלטת השר.

אופן הביצוע:

1. השר יפנה אל ראשי הרשויות ויציע להם להשתתף בפרויקט.
2. למפגש ראשון יוזמנו דוברי הרשויות או/ו האחראים לנושא המידע וההסברה בחירום או/ו רכז הפרויקט ברשות (מנהל קשרי חוץ). במפגש יוצג הפרויקט ותיערך "סדנת עמידה מול מצלמה", באמצעות "הד-ליין מדיה".
3. בכל רשות, יידרש רכז הפרויקט לגייס תושבים מתנדבים דוברי שפות זרות, עם דגש לאנגלית, צרפתית, ספרדית, איטלקית, גרמנית, ערבית, פרסית, רוסית ושפות נוספות. בין התושבים

קפלן 3, הקריה, ירושלים 91919
טל: 02-6587120 פקס: 02-6587125

יכולים להיות עובדי הרשות, אבל לא רק, ניתן לגייס מתנדבים מקרב אנשי המשטרה, מערכת הבריאות, מערכת החינוך וכו' (תוך תיאום עם הדוברים של הגופים בהם עובדים המתנדבים).
המלצה התושבים יתנדבו או יעודדו להתנדב, כאשר ישנו תנאי קבלה יחיד והוא שליטה בשפה זרה נוספת.

לא תעשה בחירה או סינון ראשוני ע"י הרשות, אלא לאחר מפגש ראשון ברשות
מספר המסבירנים ברשות הינו פונקציה של גודל הרשות.
המסבירנים יופעלו ע"י רכז מטעם הרשות, ויהיו חלק ממכלול מידע לציבור דוברות והסברה בחירום.

4. המפגש הראשון למתנדבים בכל רשות הינו מפגש גיוס, שיעביר למתנדבים את עקרונות ההסברה וייתן להם כלים ראשוניים לעבודה אל מול תקשורת זרה, באמצעות באמצעות סדנת עמידה מול מצלמה - הכנה להתמודדות עם תקשורת בינלאומית, שתיערך ע"י חברת "הד-ליין מדיה"

תחילת המפגש במליאה, בה יוסברו העקרונות - מהי הסברה ומה נדרש מהתושבים. ידע בסיסי בהסברה ובתקשורת תדמית של ישראל בעולם, למה ישראל נתפסת בצורה שלילית, ההבדל בין הסברה לתעמולה, מהי המשימה של התושב המתראיין ולמה לא לדבר פוליטיקה בתקשורת זרה. לתושבים יוסבר מה ההבדל בין ראיון לעיתון, ראיון ברדיו והופעה מול מצלמה באינטרנט או בטלוויזיה. קהל היעד, מגבלת הזמן, המסרים ועוד.
לאחר מכן, יחולקו התושבים לכיתות, לסדנא חווייתית ולהתנסות.

5. כעבור חודש יקבלו התושבים שהשתתפו בסדנא חוברת בדואר עם עקרונות ההסברה וטיפים להופעה בטלוויזיה, רדיו וראיון לעיתון.
החוברת מבוססת על החוברת שליוותה את הפרויקט באשקלון, לאחר עריכה והתאמה להיבט כלל ארצי ותוך התייחסות לנושאי הסברה נוספים בחירום.
בתחילת החוברת בירכת השר.

6. בכל מפגש יאספו ויעודכנו הפרטים האישיים של המתנדבים ויוכן מאגר מידע של מסבירנים עפ"י השפות שהם מדברים

למתנדבים יוסבר כי פרטיהם (שם + מקצוע + טלפון + מייל) יועברו לעיתונאים וכי תעשה אליהם פנייה ישירה מהעיתונות (המתווך הוא הרכז או הדובר).

7. על המתנדבים יוטלו משימות הסברה באמצעות המייל (משימות לדוג': לכתוב מכתבים, להגיב באינטרנט, וכו'). הקשר ישמר עד להפעלה.

8. האחריות על שמירת הקשר עם המתנדבים הינה של רכז הפרויקט בכל רשות ושל משרד ההסברה.

9. אחת לשנה יתקיים כנס הסברה לתושבים המתנדבים בישוב מרכזי, לצורך חיזוק ושימור הקשר עם המתנדבים, וכן להכשרתם בסוגיות אקטואליות שונות.

10. כמו כן, יערכו ימי עיון וסדנאות לרכזים ברשויות.

קפלן 3, הקריה, ירושלים 91919
טל: 02-6587120 פקס: 02-6587125